

Novi tekst

7.12.04.

**NACIONALNA STRATEGIJA
ZAŠTITE OD NASILJA U OBITELJI
OD 2004. DO 2007. GODINE**

- nacrt Prijedloga -

SADRŽAJ

UVOD	3
1. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA	4
2. CILJEVI	6
3. MJERE ZA SPRJEČAVANJE NASILJA U OBITELJI	7
A) Kratkoročne mjere	7
B) Dugoročne mjere	11
4. ZAVRŠNE ODREDNICE	13

UVOD

Međunarodni ugovori o zaštiti ljudskih prava obvezuju države potpisnice na uvođenje nediskriminatorskog zakonodavstva i osiguravanje jednakih prava za žene i muškarce, jer pravo na jednakost predstavlja ljudsko pravo i osnovu socijalne pravde. Stoga je obveza svake države potpisnice da ženama i muškarcima osiguraju život bez diskriminacije.

Na tragu navedenog, Hrvatski sabor je, dana 18. srpnja 2003. godine, donio Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Narodne novine 116/03) u kojem su po prvi puta vrlo detaljno opisani svi oblici nasilja, proširen krug mogućih počinitelja te je uveden niz zaštitnih mjera, od zabrane uznemiravanja do udaljenja nasilnika iz kuće. Prema istom Zakonu, člankom 4. nasilje u obitelji definira se kao: *«svaka primjena fizičke sile i psihičke prisile na integritet osobe; svako drugo postupanje jednog člana obitelji koje može prouzročiti ili izazvati opasnost da će prouzročiti fizičku i psihičku bol; prouzročenje osjećaja straha ili osobne ugroženosti ili povrede dostojanstva; fizički napad bez obzira da li je nastupila tjelesna ozljeda ili ne, verbalni napadi, vrijeđanja, psovanje, nazivanje pogrđnim nazivima i drugi načini grubog uznemiravanja, spolno uznemiravanje; uhođenje i svi drugi načini uznemiravanja: protupravna izolacija ili ograničavanje slobode kretanja ili komuniciranja s trećim osobama; oštećenje ili uništenje imovine ili pokušaj da se to učini.»*

Članak 215a. Kaznenog zakona Republike Hrvatske (Narodne novine 110/97) nasilničko ponašanje u obitelji opisuje kao čin kada: *«član obitelji nasiljem, zlostavljanjem ili osobito drskih ponašanjem dovede drugog člana obitelji u ponižavajući položaj.»*

Deklaracija UN-a o eliminaciji nasilja nad ženama iz 1993. godine definira nasilje kao: *«bilo kakav akt nasilja koje se temelji na rodu i spolu, a koji kao posljedicu ima, ili je vjerojatno da će imati, fizičku, seksualnu ili psihološku štetu ili patnju u žena, uključujući prijetnje takvim radnjama, prisilu ili samovoljno lišavanje slobode, bilo u javnom ili privatnom životu.»*

Pekinška platforma (1995.) definira nasilje u obitelji kao *«bilo koji čin rodno temeljenog nasilja koje rezultira, ili bi moglo rezultirati u fizičkoj, seksualnoj ili psihološkoj šteti i patnji žena, uključujući prijetnje takvim činom, prinudom ili samovoljnim lišavanjem slobode, u javnom i privatnom životu.»*

Preporuka Rec (2002)5 odbora Ministara Europe definira nasilje u obitelji kao *«nasilje koje se događa u obitelji ili kućanstvu, uključujući fizičku i mentalnu agresiju, emocionalno i psihološko zlostavljanje, silovanje i seksualno zlostavljanje, incest, silovanje među supružnicima, stalnim ili povremenim partnerima i ukućanima, zločine počinjene u časti, ženska genitalna i seksualna mutilacija i ostali tradicionalni običaji štetni za žene, kao što su prisilni brakovi.»*

Žene i djeca žrtve nasilja u obitelji nalaze se u posebno teškoj situaciji pri čemu su često izloženi dugogodišnjem zlostavljanju. Kako bi se unaprijedio položaj i poboljšala kvaliteta njihovog života potreban je sustavan rad. U tom se cilju pri Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, temeljem Plana rada za 2004. godinu, započelo s *programskim aktivnostima zaštite zlostavljanih u obitelji.*

Sukladno zaključku sjednice Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava, održane 25. svibnja 2004. godine, pri Ministarstvu obitelji, branitelja i

međugeneracijske solidarnosti formirana je *Radna skupina za unaprjeđenje zaštite od nasilja u obitelji* čiji su članovi eminentni stručnjaci i znanstvenici, predstavnici tijela državne uprave, drugih tijela i institucija te nevladinih organizacija koje programski djeluju u cilju zaštite žrtava nasilja u obitelji. Radna skupina izradila je Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji s ciljem poboljšanja zaštite žrtava obiteljskog nasilja. Isto tako, Radna skupina priprema i provedbene propise za primjenu Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji te izmjene i dopune Zakona budući su odredbe postojećeg Zakona teško primjenjive u praksi.

Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji sadrži kratkoročne i dugoročne mjere, a njihovo ostvarivanje bit će sustavno i kontinuirano praćeno te će se na temelju dobivenih rezultata predlagati njene izmjene i dopune.

Ostvarivanje mjera zadanih Nacionalnom strategijom provest će se sredstvima nadležnih državnih tijela u okviru obavljanja njihove redovne djelatnosti.

1. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

Radi stvaranja uspješne Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji te poduzimanja društvenih akcija u cilju suzbijanja pojavnosti nasilja u obitelji, nužno je prepoznati problem, priznati njegovo postojanje te ga sagledati kroz njegov opseg i oblik.

Prema podacima Ministarstva unutarnjih poslova o zabilježenom stanju, kretanju i obilježjima slučajeva nasilja u obitelji, u razdoblju od **01. 01. 1999. do 31. 12. 2003. godine** policija je zaprimila 55969 zahtjeva građana za pružanjem intervencije radi zaštite od nasilja u obitelji. Tražena intervencija pružena je u 55846 slučajeva ili u 99,78% svih traženih intervencija. Prilikom poduzimanja nadležnih mjera, u spomenutom razdoblju, u policijsku postaju privedene su 10302 osobe dok je u cilju zaštite žrtve, zbog postojanja bojazni od nastavljanja nasilja protiv 7329 osoba izrečena i provedena mjera zadržavanja u prostoru policije. Nasiljem u obitelji oštećeno je 58011 osoba, dok je nasilje u obitelji počinjeno u nazočnosti 16197 maloljetnih osoba. Radi poduzimanja nadležnih mjera u cilju obiteljsko pravne zaštite djece i maloljetnika tj. zbog poduzimanja mjera uslijed narušenih obiteljskih odnosa u 19338 slučajeva nasilja u obitelji pismeno je obaviješten nadležni centar za socijalnu skrb.

U razdoblju od **01. 07. 1999. do 31. 12. 2003. godine** zbog *prekršaja Nasilničko ponašanje u obitelji* policija je prijavila ukupno 24518 počinitelja. Pritom je oštećeno ukupno 34550 osoba od čega je 9394 maloljetnih osoba. Obzirom na spol žrtava nasilja, 23489 žrtava (67,99%) od ukupnog broja oštećenika su osobe ženskog spola. U spomenutom razdoblju, prekršaju nasilničkog ponašanja u obitelji bilo je nazočna 10281 maloljetna osoba.

U istom razdoblju može se uočiti i trend postupnog smanjenja postotka udjela žrtava ženskog spola u ukupnom broju oštećenih prekršajem nasilničkog ponašanja u obitelji budući je udjel žrtava ženskog spola 1999. godine iznosio 72,43%, 2000. godine 70,63%, 2001. godine 67,75%, 2002. godine 67,71%, dok je 2003. godine udjel žrtava ženskog spola u ukupnom broju oštećenih osoba iznosio 66,96%.

Raščlambom strukture i kretanja broja počinitelja *prekršaja Nasilničko ponašanje u obitelji*, obzirom na srodnički ili drugi odnos počinitelja prema žrtvama ženskog spola, u promatranom razdoblju vidljivo je da je od sveukupno 23489 žrtava ženskog spola oštećenih ovim prekršajem u 11633 (49,52%) svih slučajeva počinitelj bio suprug žrtve, u 4460 (18,99%) slučajeva počinitelj nasilja bio je otac žrtve, u 2751 (11,71%) slučajeva počinitelj je sin žrtve, u 1474 (6,28%) slučajeva počinitelj je izvanbračni suprug žrtve, u 511 (2,17%) slučajeva počinitelj je majka žrtve, a u 346 (1,47%) počinitelj je bivši suprug žrtve itd.

Analizom podataka koji se odnose na počinjeno *kazneno djelo Nasilničko ponašanje u obitelji* (opisano člankom 215.a Kaznenog zakona, Narodne novine 110/97, 27/98, 29/00, 51/01, 111/03, 105/04) razvidno je da je u razdoblju od **01. 01. 2001. do 31. 12. 2003. godine** policija otkrila i kazneno prijavila 1298 osoba zbog počinjenja 2173 kaznena djela Nasilničko ponašanje u obitelji. Navedenim kaznenim djelima ukupno je oštećeno 2544 osobe, od čega je 77,75% osoba ženskog spola. Obzirom na dob oštećenih, 257 (10,10%) osoba od ukupnog broja oštećenika su maloljetne osobe. Bilježi se i trend porasta broja otkrivenih i prijavljenih kaznenih djela Nasilničko ponašanje u obitelji. S tim u svezi valja istaknuti da je tijekom 2003. godine prijavljeno ukupno 1118 tih kaznenih djela što predstavlja porast za 82,7% u odnosu na 2002. godinu.

Tijekom 2003. godine policija je zaprimila ukupno 14263 zahtjeva građana za pružanjem policijske intervencije zbog nasilja u obitelji ili 39,1 takvih zahtjeva prosječno dnevno. U prostor policijske postaje privedene su 3482 osobe (9,54 osobe prosječno dnevno) dok je mjera zadržavanja u prostoru policije provedena protiv 2840 osoba (7,78 osoba prosječno dnevno). Također, tijekom 2003. godine prekršajno je, zbog počinjenog nasilja u obitelji, prijavljeno 10498 osoba (28,76 prosječno dnevno) dok je, u istom vremenskom razdoblju, kazneno prijavljeno 2065 osoba (5,65 osoba prosječno dnevno). Nasiljem u obitelji oštećeno je ukupno 16620 osoba (45,53 osoba prosječno dnevno), a nasilju u obitelji je bila nazočna 4021 maloljetna osoba (11 maloljetnih osoba prosječno dnevno). U 6175 slučajeva policija je obavijestila nadležni centar za socijalnu skrb (16,92 slučaja prosječno dnevno).

Ujedno, podaci koji se odnose na prvo tromjesečje 2004. godine tj. na razdoblje od **01. 01. do 31. 03. 2004. godine** pokazuju da je prekršajem nasilničko ponašanje u obitelji oštećeno 3426 osoba (što u odnosu na isto razdoblje 2003. godine predstavlja porast za 52,3%), od čega je 749 maloljetnih osoba (porast od 36,4% u odnosu na isto razdoblje 2003. godine). U istom razdoblju, obzirom na spol žrtava nasilja, 2275 žrtava (66,40%) od ukupnog broja oštećenih osoba su osobe ženskog spola. Navedeni podaci pokazuju porast za 50,1% u odnosu na isti period 2003. godine. Počinitelj prekršaja u 1002 ili 44,04% slučajeva je suprug žrtve, u 413 slučajeva (18,15%) otac žrtve, u 308 (13,54%) slučajeva počinitelj je sin žrtve, u 179 (7,87%) slučajeva počinitelj je izvanbračni suprug žrtve, u 62 (2,72%) slučajeva je majka žrtve, dok je u 58 (2,55%) slučajeva počinitelj bivši suprug žrtve.

Tijekom 2003. godine Autonomna ženskom kuća Zagreb, s ciljem stjecanja jasnog uvida u sve dimenzije problema obiteljskog nasilja u Republici Hrvatskoj, provela je istraživanje «Ekonomski aspekti obiteljskog nasilja: Društveni trošak ignoriranja i toleriranja nasilja nad ženama». U istraživanju je sudjelovalo 976 ispitanica dobnog raspona od 18 do 65 godina. Prikupljanje podataka metodom licem-u-lice provedeno je na 42 lokacije i to u Dalmaciji, Istri i Primorju, Lici i Pokuplju, Sjevernoj Hrvatskoj i Zagrebu.

U analizi podataka o rasprostranjenosti fizičkog zlostavljanja u Republici Hrvatskoj navodi se da samo 59% žena nikad nije doživjelo fizičko zlostavljanje od strane

bračnog/izvanbračnog partnera. Iz varijabli koje se odnose na obitelj ispitanice i njezinu svjesnost o agresivnom ponašanju kojemu je bila izložena njezina majka, zaključuje se da su djeca u najmanje 36% hrvatskih obitelji svjedoci fizičkog zlostavljanja majki (ili odgajateljica) kojeg su počinitelji vlastiti očevi (ili odgajatelji).

Prema istim podacima svaka je treća žena u našoj zemlji barem jednom bila žrtva fizičke agresije svog bračnog/izvanbračnog partnera. Nadalje, 68% ispitanica doživjelo je psihičko nasilje od strane bivših muževa tj. partnera s kojima su bile u disfunkcionalnom braku, 44% žena doživjelo je verbalno nasilje od strane sadašnjeg muža/partnera/dečka, 35% žena doživjelo je ovaj vid nasilja od strane bivših partnera. Velik postotak ispitanica ima iskustvo seksualnog odnosa protiv svoje volje, čak 11% žena 2-3 puta, a 8% žena i češće, a na izričit zahtjev partnera čak 34%, tj. svaka treća žena.

2. CILJEVI

Osnovni ciljevi Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji od 2004. do 2007. godine su:

- suzbijati nasilje u obitelji u svim njegovim pojavnim oblicima;
- ublažavati posljedice već počinjenog nasilja u obitelji;
- raditi na razvoju multidisciplinarnog pristupa žrtvama nasilja u obitelji;
- poboljšavati suradnju i usklađeno djelovanje nadležnih tijela;
- educirati i senzibilizirati stručnjake i širu javnost za probleme nasilja u obitelji;
- osigurati ustroj, organiziranost i dovoljan broj stručnjaka u nadležnim državnim tijelima Republike Hrvatske koji će se baviti problematikom nasilja u obitelji;
- doprinostiti ostvarenju politike ravnopravnosti spolova.

Polazeći od činjenice da nasilje u obitelji predstavlja oblik diskriminacije te imajući na umu da su najčešće žrtve ovog oblika nasilja žene, ali i da je potrebno osigurati zaštitu svih žrtava nasilja u obitelji bez obzira na spol, Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji od 2004. do 2007. godine, uvodi svim nadležnim tijelima obveze istraživanja, preveniranja i procesuiranja svake vrste nasilja u obitelji.

Radi ostvarenja navedenih ciljeva Nacionalne strategije predviđeno je ukupno 27 kratkoročnih i dugoročnih mjera koje u svoju provedbu uključuju sva nadležna tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te nevladine organizacije koje djeluju u cilju promicanja ljudskih prava posebice zaštite žrtava nasilja u obitelji.

3. MJERE ZA SPRJEČAVANJE NASILJA U OBITELJI

A) Kratkoročne mjere

1. Izraditi analizu zakona kojima se sankcionira nasilje u obitelji i osigurati dostupnost analize (objavljivanjem na web stranicama)

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo europskih integracija, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, Državno odvjetništvo, Visoki prekršajni sud, nevladine organizacije
Rok provedbe: Ožujak 2005. godine

2. Ispitati usklađenost važećih zakona u RH (koji se odnose na obiteljsko-pravnu, kazneno-pravnu, zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb u odnosu na problematiku nasilja u obitelji) s temeljnim međunarodnim propisima i izraditi izvješća o njihovoj usklađenosti te na temelju istih izraditi prijedloge za izmjene i dopune zakona

Nositelji: Ministarstvo europskih integracija, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova, nevladine organizacije
Rok provedbe: Lipanj 2005. godine

3. Izraditi prijedlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova, nevladine organizacije
Rok provedbe: Lipanj 2005. godine

4. Razraditi odredbe u kaznenom zakonodavstvu koje se odnose na obiteljsko nasilje u cilju djelotvornije kazneno-pravne zaštite članova obitelji od nasilja u obitelji

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova, nevladine organizacije
Rok provedbe: lipanj 2005. godine

- 5. Izraditi Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji koji će sadržavati zakonom prihvaćenu definiciju nasilja, obveze nadležnih državnih tijela i drugih čimbenika koji sudjeluju u njegovom sprječavanju, otkrivanju i suzbijanju te oblike način i sadržaj suradnje**

*Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti; Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo znanosti obrazovanja i šport, nevladine organizacije
Rok provedbe: rujan 2005. godine*

- 6. Izraditi analizu stanja i educiranosti djelatnika/ca policije, sudova, centara za socijalnu skrb, bolnica, ustanova primarne zdravstvene zaštite, predškolskih, osnovnoškolskih, srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova, medija o problematici nasilja u obitelji (posebice vodeći računa o relevantnim istraživanjima i edukacijama koje su se provodile u navedenim tijelima)**

*Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa, HRT, nevladine organizacije
Rok provedbe: lipanj 2005. godine*

- 7. Izraditi program sustavnog obrazovanja svih osoba koje rade na provedbi zakona kojima se sankcionira nasilje u obitelji kao i ostalih osoba koje rade na pružanju usluga i podrške u slučajevima nasilja u obitelji te osoba zaduženih za informiranje i senzibilizaciju javnosti za problematiku nasilja u obitelji (policajci/ke, liječnici/ce, patronažne sestre, patronažni medicinski tehničari, socijalni radnici/ce, psiholozi, defektolozi, pravosudni/e dužnosnici/ce, državni/e službenici/ce, volonteri/ke nevladinih organizacija, djelatnici/ce u skloništim za žrtve nasilja u obitelji, novinari/ke)**

*Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo pravosuđa, Povjerenstvo za praćenje i unapređivanje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršenja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo europskih integracija, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, Državno odvjetništvo, Visoki prekršajni sud, nevladine organizacije
Rok provedbe: rujan 2005. godine*

- 8. Izraditi programe za edukaciju djelatnica/ka u predškolskim, osnovnoškolskim, srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama o svim pitanjima vezanim uz ravnopravnost spolova i nasilja u obitelji**

*Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, nevladine organizacije
Rok provedbe: lipanj 2005. godine*

9. **Izraditi analizu Skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji u Republici Hrvatskoj (broj skloništa, prikaz stanja prostora, opreme, kapacitet skloništa, broj educiranog osoblja, principi rada skloništa, vrsta pomoći koje se pružaju u skloništim, izvore financiranja) s prijedlogom mjera za poboljšanje stanja i otvaranje novih Skloništa te uspostavljanje mreže Skloništa**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, nevladine organizacije
Rok provedbe: lipanj 2005. godine

10. **Izraditi Pravilnik o zadovoljavanju kriterija potrebnih za osnivanje i rad Skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji vodeći brigu o broju i educiranosti stručnog osoblja te broju, potrebama i interesima korisnika.**

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, nevladine organizacije
Rok provedbe: Lipanj 2005. godine

11. **Izraditi programe besplatne psihosocijalne i pravne pomoći za žene i djecu žrtve nasilja, programe osnaživanja i osposobljavanja u cilju ekonomske samostalnosti žrtava te programe zapošljavanja žena žrtava nasilja u obitelji**

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništava, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladine organizacije
Rok provedbe: lipanj 2005. godine

12. **Izraditi programe psihosocijalnog tretmana počinitelja nasilja u obitelji te preporuke za provedbu tretmana**

Nositelji: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo pravosuđa, nevladine organizacije
Rok provedbe: kraj 2005. godine

13. **Izraditi prijedlog poticanja osnaživanja rada postojećih skloništa kao i prijedlog otvaranja novih na području Republike Hrvatske**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, nevladine organizacije
Rok provedbe: ožujak 2005. godine

14. **Izraditi i tiskati adresar svih ustanova, organizacija i ostalih institucija koje pružaju pomoć, podršku i zaštitu žrtvama nasilja u obitelji i osigurati njegovu dostupnost najširem krugu osoba**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo europskih integracija, Ured za

ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, Državno odvjetništvo, Visoki prekršajni sud, nevladine organizacije
Rok provedbe: prosinac 2004. godine

15. Izraditi i tiskati informativni letak namijenjen žrtvama te brošure o nenasilnim oblicima ponašanja i rješavanja sukoba

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo unutarnjih poslova, nevladine organizacije
Rok provedbe: Lipanj 2005. godine

16. Osnivati Obiteljske odjele pri redovnim sudovima

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa
Rok provedbe: prosinac 2005. godine

17. Označiti oznakom žurno sve sudske predmete o nasilju u obitelji

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa,
Rok provedbe: ožujak 2005. godine

B) Dugoročne mjere

- 18. Provoditi sustavnu edukaciju djelatnica/ka u predškolskim, osnovnoškolskim, srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama o svim pitanjima vezanim uz ravnopravnost spolova i pitanjima vezanim uz nasilje u obitelji**

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, nevladine organizacije
Rok provedbe: Kontinuirano

- 19. Provoditi obrazovanje svih osoba koje rade na provedbi zakona kojima se sankcionira nasilje u obitelji kao i ostalih osoba koje rade na pružanju usluga i podrške u slučajevima nasilja u obitelji te osoba zaduženih za informiranje i senzibilizaciju javnosti za problematiku nasilja u obitelji radi unaprjeđenja njihovog rada te pravilnijeg postupanja u slučajevima nasilja u obitelji**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo europskih integracija, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, Državno odvjetništvo, Visoki prekršajni sud, nevladine organizacije
Rok provedbe: Kontinuirano

- 20. Poticati uklanjanje svih stereotipa o nasilju u obitelji posebno vodeći računa o medijima i programima osnovnoškolskih, srednjoškolskih i visokoškolskih ustanova i njihovoj ulozi u uklanjanju tradicionalnih stereotipa o nasilju u obitelji**

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo europskih integracija, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, Državno odvjetništvo, Visoki prekršajni sud, nevladine organizacije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, mediji, HRT
Rok provedbe: Kontinuirano

- 21. Osigurati dostupnost informacija o problematici nasilja u obitelji posebno osjetljivim skupinama osoba (žene i djeca s invaliditetom, žene migrantice, žene i djeca pripadnice/i pojedinih manjinskih skupina, sudionice/i i stradalnice/i Domovinskog rata, oboljeli od PTSP-a i članovi njihovih obitelji i slično)**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ured za ravnopravnost spolova Vlade RH, Pravobranitelj za ravnopravnost spolova, Pravobranitelj za djecu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladine organizacije, mediji
Rok provedbe: Kontinuirano

- 22. Osmisliti javna djelovanja za obilježavanje datuma koji su vezani uz promicanje ljudskih prava i unaprjeđenje položaja žrtava nasilja u obitelji s ciljem što bolje međusobne informiranosti i senzibilizacije javnosti**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, nevladine organizacije

Rok provedbe: Kontinuirano

- 23. Izdavati statistički godišnjak o nasilju u obitelji koji bi uključivo pravosudne i policijske statistike, statistike centara za socijalnu skrb i statistiku o financijskim izdvajanjima vezanim za nasilje u obitelji (na državnoj, lokalnoj i regionalnoj razini) te godišnje troškove zdravstvenog zbrinjavanja žrtava nasilja**

Nositelji: Ministarstvo pravosuđa, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo financija, Ministarstvo unutarnjih poslova, lokalna i područna (regionalna) samouprava, nevladine organizacije

Rok provedbe: Kontinuirano

- 24. Izraditi godišnje izvještaje o zdravstvenim i financijskim posljedicama nasilja u obitelji te o broju kaznenih prijava protiv počinitelja podnesenih od strane medicinskih ustanova i predlagati mjere koje bi dovele do smanjenja posljedica**

Nositelj: Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi

Rok provedbe: Kontinuirano

- 25. Izraditi godišnje izvješće za sve nositelje mjera o utrošku sredstava za zaštitu od nasilja u obitelji**

Nositelj: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo financija

Rok provedbe: Kontinuirano

- 26. Pratiti provedbu zakona kojima se sankcionira nasilje u obitelji jednogodišnjim izvještavanjem Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti o provedbi tih zakona od strane nadležnih ministarstava, drugih tijela državne uprave i nevladinih organizacija, vodeći računa o dostavljanju svih raspoloživih statističkih podataka**

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa, Povjerenstvo za praćenje i unapređivanje rada tijela kaznenog i prekršajnog postupka te izvršenja sankcija vezanih za zaštitu od nasilja u obitelji, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državni zavod za statistiku, nevladine organizacije

Rok provedbe: Kontinuirano

27. Poticati osnivanje i osnivati Obiteljska savjetovaništa u cilju prevencije nasilja u obitelji te afirmacije odgovornog roditeljstva i kvalitetne skrbi o članovima obitelji

Nositelji: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, nevladine organizacije

Rok provedbe: Kraj 2005. godine

4. ZAVRŠNE ODREDNICE

1. Tijela državne uprave na nacionalnoj razini i razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna su provoditi mjere iz Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji u cilju unaprjeđenja zaštite žrtava obiteljskog nasilja.
2. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Radnom skupinom za unaprjeđenje zaštite od nasilja u obitelji izradit će plan provedbe Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji, u roku od 6 mjeseci nakon njezinog usvajanja.
3. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Radnom skupinom za unaprjeđenje zaštite od nasilja u obitelji, usklađivat će i pratiti provedbu Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji.
4. Sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji trebaju izraditi propise za provedbu istih iz svoje nadležnosti.
5. Sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne strategije trebaju do 31. prosinca svake godine dostaviti Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti izvješća o provedbi mjera iz svoje nadležnosti.
6. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti će do 1. veljače svake godine Vladi RH dostaviti objedinjeno izvješće o provedbi mjera iz Nacionalne strategije.
7. Sva tijela zadužena za provedbu mjera Nacionalne strategije zaštite od nasilja u obitelji dužna su ih uvrstiti u svoje godišnje planove te za svaku godinu osigurati sredstva iz Državnog proračuna za njihovu provedbu.
8. Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti u suradnji s Radnom skupinom za unaprjeđenje zaštite od nasilja u obitelji u roku od 6 mjeseci nakon usvajanja, tiskat će Nacionalnu strategiju zaštite od nasilja u obitelji u crnom tisku, na Brailleovom tisku ili u audio zapisu te će je objaviti na web stranicama.
9. U slučaju promjene ustroja državnih tijela koja su nositelji mjera, u roku od 3 mjeseca, ministarstvo nadležno za obitelj izvršit će promjenu nositelja mjera.
10. Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji objavit će se u Narodnim novinama.